

Velkommen til Rådgivertreff

Start kl. 09:00,
torsdag 8. mai 2025

Nyheter

Hvilke regler gjelder for boligselskapets tilfluktsrom

- Nyhet lagt ut april i begge portalene.
- I denne artikkelen kan du lese mer om tilfluktsrom og hvilke regler som gjelder.
- Vår hovedkilde er informasjon fra sivilforsvaret.no

Kjenner du flaggreglene?

- Nyhet lagt ut i april i begge portalene
- I Norge kan man som privatpersoner i utgangspunktet flagge når man vil, mange følger likevel de nasjonale retningslinjene, som gir en rettesnor for flagging. Vimpler kan henge oppe hele døgnet.

Hente ut statusrapport for kunder

Rapport

Årlig gjennomgang av HMS-arbeidet

Hensikt

Man er ifølge lovverket pliktig til å foreta en systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt. Vi anbefaler at dette utføres som en årlig gjennomgang. Det vises til § 5 pkt. 8 i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (Internkontroll).

Gjennomføring

Utført dato: 06.05.2025
Boligselskap: Demo Paradis
Styreleder: Ragnhild Aa
Utført av: Boligbyggelag for uttesting
HMS-rådgiver: Ragnhild Aarekol

Konklusjon

Det bekreftes at boligselskapet benytter BevarHMS som sitt lovpålagte HMS-system. Gjennomgangen som er utført tar utgangspunkt i status pr 06.05.2025 og hvordan systemet er brukt de siste 12 måneder.

HMS-arbeidet vurderes til: Bra.

Karakterskalaen som brukes er Strålende, Meget bra, Bra, Kan bli bedre og Jobbing må til. Karakteren vurderes ut fra bruken av systemet og ut fra oppfølging av aktiviteter, avvik/tiltak og risikovurdering. For å forbedre karakteren kreves det å redusere antall aktiviteter over tidsfrist. Andre forslag til tiltak står beskrevet i de enkelte avsnittene i rapporten.

- Nyhet lagt ut i mai i Arbeidsportalen
- Du kan hente ut statusrapport for boligselskap på samme sted som du utfører automatisk årlig gjennomgang i Arbeidsportalen.
- Dette kan være praktisk blant annet når du skal forberede møter med kundene.
- Automatisk årlig gjennomgang blir ikke utført når du tar ut statusrapport.
- I artikkelen kan du lese om hvordan du gjør dette. Du finner også en kort video om temaet.

Dagens tema

Brukertips og brannvern

- Rolf Sverre Nordberg
- Ole Hansen
- Kristian Hyllestad
- Per Ole Mathisen

Håndholdt slokkeutstyr

Rolf S. Nordberg og Ole Hansen fagpersoner i BevarHMS

Regelverket og standarder

Regelverket

- § 5 Kontroll og vedlikehold av bygningsdeler og sikkerhetsinnretninger
- § 7 Brannvarsling og manuelt slokkeutstyr i bolig og fritidsbolig i forskrift om brannforebygging
- Eier skal (boligselskapet ved styret) sørge for at boliger og fritidsboliger er utstyrt med minst ett av følgende slokkeutstyr som kan brukes i alle rom:
 - Formfast brannslange med innvending diameter på 10 mm fast tilkoblet vannforsyningsnettet
 - Pulverapparat på minst 6 kg ABC-pulver
 - Skum- eller vannapparat på minst 9 liter
 - Skum- eller vannapparat på minst 6 liter med effektivitetsklasse 21A
 - Annet manuelt slokkeutstyr med tilsvarende slokkekapasitet

Standarder

- NS 3910:2020 Brannmateriell, Vedlikehold av håndslukkere
- NS-EN 671-3:2009 Faste brannslukkeutstyr – Slangesystemer – Del 3: Vedlikehold av slangetromler med formstabil slange og slangesystem med flatslange

Beskrivelse av ansvar

- I sameier, borettslag m.m. er det styret som representerer eier. Det vil likevel være mest hensiktsmessig at hver enkelt sameier/andelseier selv sørger for å oppfylle kravene til røykvarsler og sløkkeutstyr, da styret ikke uten videre kan kreve adgang til boenheten. Sameier og borettslag er ifølge definisjonen i brann- og eksplosjonsvernloven å betrakte som en virksomhet, og har dermed en plikt til systematisk sikkerhetsarbeid etter § 9 i forskrift om brannforebygging.
- Styret må oppfylle plikten når det gjelder røykvarslere og sløkkeutstyr i fellesområder, samt fellesinstallasjoner som brannalarmanlegg og sprinkleranlegg. Sameieren/andelseieren skal da gi adgang til boenheten for nødvendig kontroll og vedlikehold.
- Ved utleie har lov om husleieavtaler (husleieloven) konkret regulert ansvaret for vedlikehold av røykvarslere og sløkkeutstyr, og har lagt plikten til nødvendig funksjonskontroll, rengjøring, batteriskift, testing og lignende, til leieren, jf. husleieloven § 5-3.

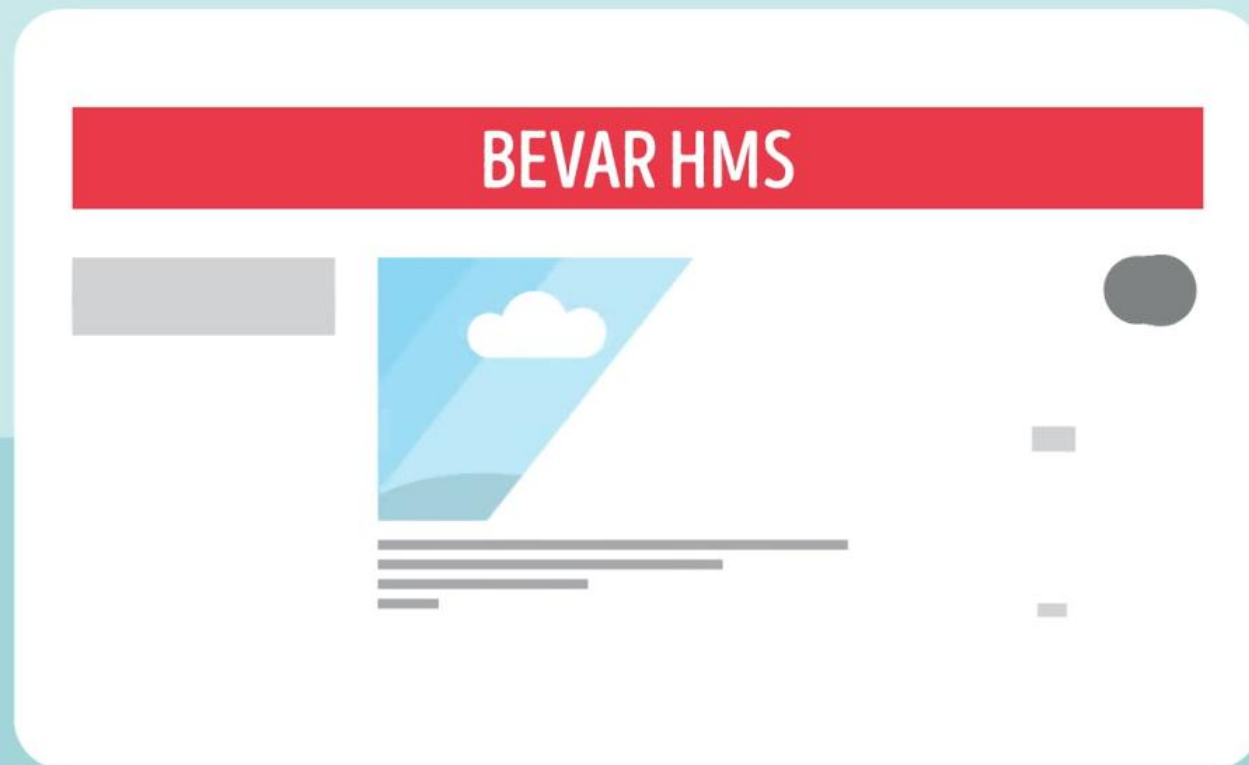
Tekst nedenfor fra veiledning til §7 i forskrift om brannforebygging

- Brannslanger i **bolig og fritidsbolig** skal kontrolleres og vedlikeholdes i henhold til § 5, men må tilpasses § 5, siste ledd, som sier at kontrollens omfang og hyppighet skal være tilpasset sikkerhetsinnretningene og byggverkets størrelse, kompleksitet, bruk og risiko. **Dette innebærer at kontroll av brannslanger i bolig og fritidsbolig ofte vil være tilfredsstillende utført med visuelt ettersyn og eventuell funksjonsprøve. Det bør gjennomføres jevnlig egenkontroll av skum- og pulverapparater, og dessuten fagkyndig kontroll hvert femte år og utvidet kontroll og service hvert tiende år.**

[Veiledning til forskrift om brannforebygging](#)

Rutiner og aktiviteter i BevarHMS

1. Egen beskrivende rutine i HMS-håndbok om brannslukkeutstyr
2. Aktiviteten «Kontroll av brannslukkeutstyr i boenheter» - gi tilbud om kontroll av slukkeutstyr hvert 5 år
3. Aktiviteten «Kontroll av brannslukkeutstyr i fellesarealer» - Årlig kontroll av håndholdt slukkeutstyr i fellesarealer
4. I arkivet plasseres dokumentasjon etter utført kontroll

Hvordan slokke en brann?

- Slokking med nedkjøling
- Slokking med kvelning
- Kvelning av brann i fett

Ettersyn og kontroll av håndslukkere

- Alt slokkeutstyr skal være CE-merket, og dessuten være merket med hvilke typer branner de egner seg til å slokke.
- **Egenkontroll av skum- og pulverapparater vil i hovedsak være en sjekk av at:**
 - tilfredsstillende trykk (pil på indikator står på grønt),
 - splint/plombering er på plass,
 - slangen ikke er morken og utett,
 - beholdere ikke er rusten eller har andre fysiske skader,
 - pulveret ikke har klumpet seg (vende på pulverapparater ca 4 ganger i året)
 - ryddig rundt apparatet med lett tilgjengelighet
 - brukerveiledningen skal være uskadd og leselig
 - skal være fastmontert til vegg
 - I fellesarealer skal det også markeres med plogskilt/skilt
- **Ettersyn, kontroll og service**
Standarden anbefaler ettersyn hvert halvår i bolig og hvert kvartal for øvrige lokaler (eksempelvis fellesarealer i boligselskap).

Videre kontroll av håndslukker av kompetent person hvert 5 år i bolig (leilighet/boenhet) og hvert år for øvrige lokaler.

Service anbefales utført hvert 10 år for håndslukkere for pulver og CO2 og hvert 5 år for håndslukkere for vann, skum og annet vannbasert innhold.

Brannklasser / bruksområder

- **Klasse A** > Brann i faste organiske materialer, eks. tre, papir og tekstiler.
 - **Klasse B** > Brann i væsker, eks. besnin og olje, eller faste materialer som ved oppvarming omdannes til væske eks. stearin og plast.
 - **Klasse C** > Brann i gasser, eks. propan.
 - **Klasse D** > Brann i metaller som magnesium, lettmetallspon og –støv.
 - **Klasse F** > Brann i matoljer, eks. frityr.
-
- **Klasse E** > Eksisterte tidligere og gjaldt for branner i elektrisitet

Effektiv tømmetid

Pulverapparat

- Klasse A, B og C
- Egner seg også for branner i elektrisk utstyr
- I en bolig skal slokkeapparatet være på minst 6 kg.
- Tømmes på ca 12-15 sekunder
- 21, 34, 43, 55 A

CO2 apparat

- Klasse B
- Egner seg også for branner i elektrisk utstyr
- Teknisk slökkemiddel som fortrenger/erstatter oksygenet med CO2
- Ikke egnet i husholdning, men tekniske rom etc.
- Utgangstemperatur på – 78 grader C

Skumapparat

- Klasse A og B eller A, B og F
- Egner seg også for branner i elektrisk utstyr
- I en bolig skal slokkeapparatet være på minst 6 liter med effektivitetsklasse minst 21 A.
- Tømmes på kort tid, ca 15-20 sekunder
- Tåler normalt ikke frost, men fås også i frostfri versjon
- 21, 27, 34, 43 A

Hva er PFAS-holdig brannskum? Og hva er status med tanke på et forbud?

PFAS (perfluorerte stoffer) forekommer i skum som er ment til å slukke branner i flytende brennstoff som oljer, plast og alkohol mv. Av over 5000 ulike PFAS er kun to av typene, PFOS og PFOA, til nå forbudt for bruk i produkter. PFAS-holdige slukkemidler kjennetegnes som Klasse B-skum.

PFAS-er gir produkter vann- og smussavstøtende egenskaper. De brukes derfor i mange forbrukerprodukter, for eksempel til impregnering av tekstiler, i matemballasje, i slipp-belegg i stekepanner, i kjølemedier til kjøleskap og klimaanlegg, og i skismøring. PFAS brukes også i industriell virksomhet som for eksempel i forkromming, som skumdemper og i fluorholdige plastmaterialer.

Perfluorerte stoffer (PFAS-er) er svært stabile og hoper seg opp i mennesker og miljø over hele verden. Flere PFAS-er er strengt regulert.

Brannskum er den største punktkilden for utslipp av PFAS til miljøet

Produktnavn som inneholder PFAS

Det er flere typer Klasse B-skum som kan inneholde PFAS. Dette kommer ikke alltid fram i sikkerhetsdatabladet, men de har ofte produktnavn som inneholder en av betegnelseene nedenfor.

- Fluorproteinspum (FP)
- Filmdannende fluorspum (AFFF)
- Filmdannende fluorproteinspum (FFFP)
- Alkoholresistente fluorpolymerdetergentvæsker (AR-AFFF)
- Alkoholresistente filmdannende fluorproteinspum (AR-FFFP)
- Alkoholresistent fluorproteinspum (AR-FP)

Vær oppmerksom på at det ikke alltid kan leses på slukkeren at den inneholder PFAS.

Fomtex EXT Ultra
inneholder AFFF

Hvilke tiltak anbefales?

- **Finnes det skumslukkere med brannklasse A og B uten PFAS?**

Ja, det finnes – men det går utover effektiviteten på brannklasse A.

- **Bør skumapparater erstattes med ABC-pulverapparat?**

Er et mulig alternativ.

- **Hva er et miljøslukker/vannapparat og er det godt nok i tilfelle brann i leiligheten?**

Ja, men anbefaler her effektivitetsklasse 34 eller 43 for brannklasse A

- **Må vi bytte ut skumapparatene? Når må det gjøres?**

Anbefaler, at man gjør det når man allikevel skal kjøpe inn nytt apparat eller ved neste service av skumapparatene (hvert 5 år)

Brannslange

- Klasse A
- Skal være fast tilkoblet en vannkran (kuleventil – åpent/stengt)
- Skal kunne trekkes ut til alle rom
- Vedlikehold
 - Sjekk for lekkasjer
 - Sjekk at kran er lett å betjene
 - Evt. prøv slange og se at den fungerer
- Standarden anbefaler kvartalsvis egenkontroll, årlig kontroll av kompetent person og trykktesting hvert 5 år (gjelder for EN godkjente brannslangetromler ikke vanlige husbrannslanger)
- Bruk
 - Åpne vannkran og trekk slangen ut
 - Gå så nært brannstedet som mulig uten å utsette deg for fare
 - Holdt godt fast i munnstykket og åpne ventilen
 - Tipass spredningen av vannet
 - Sikt på det brennende materialet (på veden)

Supplement til lovpålagte slokkemidler

Øvelse i bruk av slukkeutstyr

Neste rådgivertreff er torsdag 19. juni 2025,
kl. 09.00 – 09.45

BevarHMS
Helse, miljø og sikkerhet

Tema: Risikovurdering

- Statistikk
- Nyheter og endring i risikovurdering
- Gjennomføring av risikovurdering

Vi ønsker dere alle en fortsatt fin dag!

Rådgivertreff 11. september
Rådgivertreff 16. oktober
Rådgivertreff 20. november
Rådgivertreff 11. desember

